

عنوان مقاله:

آیین شهر اندیشی متفکران مسلمان

محل انتشار:

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

جابر دانش - دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

خلاصه مقاله:

نظام شهرسازی اسلامی متأثر از فرهنگ و آموزه‌های دینی، ضمن تأمین احتیاجات و مقدرات زندگی روزانه، کالبدی متناسب اقتضائات معنوی را فراهم آورده است. این سنت مدنی در سده‌های ابتدایی تحت آموزه‌های بزرگان دین شکل گرفته و نهایتاً تا قبل از هجوم جریان تجددگرایی همچنان به حیات خود ادامه داده است. اوصاف و سیمای ترسیم شده شهرها در آثار متفکران مسلمان دوره‌های مختلف، خود یکی از بهترین شواهد تاریخی از ساختارهدفمند و شاکله کامل شهرهای اسلامی است که حاوی شرح مفصلی از مفاهیم جاری، نحوه انتظام کالبدی، عناصر و ابنیه شهری، سازمان محلات و گروه‌های اجتماعی و مدیریت شهری و ... است که به‌دلیل مقارنت با زمان حیات و توسعه بلاد اسلامی، دارای ابعاد علمی و نگاه دقیقی از نحوه رشد و توسعه بلاد در تمدن اسلامی است. این پژوهش با کنکاش در منابع معتبر مکتوب و شهرهای ترسیم شده در آن، سعی در پاسخ بدین سؤال اصلی را دارد که سیمای کالبدی شهرهای مسلمین در دوران اوج و رشد تمدن اسلامی چه بوده است؟ در این راستا به برخیمنابع اصیل و آثار مکتوب جغرافیدانان مسلمان مراجعه شده که در انتساب به آن دوران تمدنی مشهورند و مشاهدات عینی مؤلفان از جامعه معاصر خویش را گزارش می‌دهند. تلاش شده است جلوه‌های معماری و شهرسازیاسلامیاز طریق مطالعه مستقیم این منابع و تحلیل محتوا و مقایسه مضامین آن برشمرده شود و حقایق مستتر حاصل آید و عناصر و مؤلفه‌های انتظام شهرهای اسلامی، مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. در آثار اندیشمندان، شهر منبعث از فرهنگ دینی، شبکه قدرتمندی را ایجاد مینمود که برای بانیان و ساکنان آن، به منزله انعکاس ارزشهای اسلامی است

کلمات کلیدی:

شهرنگاری، متفکران مسلمان، شهرسازی اسلامی، مورخین، جغرافیدانان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/289657>

